

Є. К. Карлюга

студ. II курсу

спеціальність «Право»

Науковий керівник: ст. викл. В. А. Завертнева-Ярошенко

ПРАВОВЕ СТАНОВИЩЕ ТОВАРИСТВ З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ В СВІТЛІ НОВЕЛ ЗАКОНОДАВСТВА

Останнім часом однією з найпоширеніших організаційно-правових форм для малого та середнього підприємництва є товариства з обмеженою відповідальністю (далі-ТОВ). В Україні їх налічується більше п'ятисот тисяч, що становить приблизно 47% від усіх юридичних осіб, зареєстрованих у державі [1]. Але, незважаючи на їх розповсюдженість, привабливий режим та ефективність управління бізнесом, діяльність таких товариств регулювалася застарілими нормами закону «Про господарські товариства» від 19.09.1991 та деякими положеннями Цивільного і Господарського кодексів.

Кроком до вирішення цієї проблеми став підписаний Президентом України новий базовий закон «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю», який, як зазначають парламентарі, має усунути колізії норм, заповнити прогалини у праві, ліквідувати половинчастий характер деяких положень і, як результат, зумовить більшу гнучкість у роботі ТОВ, сприятиме залученню іноземних інвестицій, покращить бізнес-клімат та приведе до створення нових робочих місць [2].

Серед змін, які торкнулися статусу ТОВ, можна виділити наступні. По-перше, відповідно до нового закону кількість учасників товариства не обмежується (п.1 ст.4), хоча ЗУ «Про господарські товариства» передбачав граничну чисельність – 100 осіб [3]. Це обмеження на практиці призводило до того, що підприємства обирали організаційно-правову форму не з точки зору її оптимальності та ефективності для ведення бізнесу, а виходячи з законодавчих приписів. Нова ж норма дозволить пристосувати форму ТОВ для роботи великого кола підприємств. Так, існуючим акціонерним товариствам буде надана можливість змінити обтяжливу форму і перейти у правову конструкцію товариства з обмеженою відповідальністю.

Крім цього, цікавим вбачається і вирішення законом проблеми управління товариством, що має одного учасника. Відповідно ч.1 ст.37 рішення щодо питань, які входять до компетенції загаль-

них зборів, приймаються таким учасником одноособово та оформлюються його письмовим рішенням.

Іншим нововведенням є запровадження інституту корпоративних договорів, відомих в міжнародній практиці під назвою «shareholder agreements». Згідно ст.7 це договір, за яким учасники товариства зобов'язуються реалізовувати свої права та повноваження певним чином або утримуватися від їх реалізації.

Також передбачається, що договором може бути урегульовані умови або порядок визначення умов, на яких учасник має право або зобов'язаний купити чи продати частку у статутному капіталі так само, як і випадки, коли таке право або обов'язок виникає [4]. Таким чином, учасники забезпечуються значною самостійністю для врегулювання своїх відносин щодо здійснення власних повноважень.

Ще одним розширенням прав учасників товариств можна вважати передбачену ст.38 можливість створення нехарактерного для ТОВ органу – наглядову раду. Порядок діяльності, кількість членів, порядок їх обрання, розмір винагороди, порядок надання та припинення їхніх повноважень, а також компетенція наглядової ради визначається статутом товариства, що свідчить про значну диспозитивність в ТОВ.

Варто зазначити, що законодавчо передбачена можливість створення наглядової ради становить інтерес для іноземних інвесторів, бо саме цей орган визнається одним з найефективніших інструментів контролю за менеджментом в умовах просторової віддаленості, мовних та культурних відмінностей. В іншому разі ця категорія учасників змушена нести певні витрати на своє представництво у вищому органі товариства або ризикує взагалі втратити будь-який вплив на його діяльність.

Крім цього, закон закріплює і деталізує такі механізми охорони і захисту прав учасників, як переважне право учасника товариства (ст. 20), перехід частки до спадкоємця або правонаступника учасника товариства (ст. 23), вихід учасника з товариства (ст. 24), проведення аудиту фінансової звітності товариства на вимогу учасників (ст. 41).

Підсумовуючи, можна сказати, що реалії ведення господарської діяльності потребували адаптованого й оновленого законодавства, яке б містило модернізовані принципи та міжнародні стандарти правового регулювання діяльності товариств. Можливо, саме таким і стане ЗУ «Про товариства з обмеженою та додат-

ковою відповідальністю», але поки що, без практичного втілення його положень у життя, однозначно мовити важко. Хоча, при аналізі статей можна дійти висновку, що новий правовий статус ТОВ передбачає значну диспозитивність у регулюванні відносин між учасниками, надання засобів для ефективної охорони та захисту своїх прав учасниками, оперативність і результативність управління, що сприятиме залученню інвестицій і загалом має позитивно позначитися на економіці України.

Список використаної літератури

1. Кількість юридичних осіб за організаційними формами на 1 березня 2018 року [Електронний ресурс]: Показники Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України (ЄДРПОУ) / Офіційний веб-сайт Укрстату. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>. – Назва з екрану.
2. Пояснювальна записка [Електронний ресурс]: Проект Закону про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю від 13.05.2016. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=59093. – Назва з екрану.
3. Про господарські товариства [Електронний ресурс]: Закон України від 19.09.1991. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1576-12>. – Назва з екрану.
4. Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю [Електронний ресурс]: Закон України від 06.02.2018. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2275-19>. – Назва з екрану.

А. С. Кисель

студ. III курсу

спеціальність «Право»

Науковий керівник: ст. викл. М. С. Федорко

ДОМЕННЕ ІМ'Я В СИСТЕМІ ОБ'ЄКТІВ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Розвиток і широке застосування інформаційних і телекомунікаційних технологій є глобальною тенденцією світового розвитку та науково-технічної революції останніх десятиліть. Широке практичне використання інтернет-сайту в різних сферах діяльності викликає необхідність розгляду його не тільки як об'єкта цивільно-правового обороту, а й визначення правового режиму всіх пов'язаних з ним об'єктів, в т. ч. і доменного імені.

Полярність наукових поглядів щодо правової природи доменного імені та його місця в системі об'єктів права інтелектуальної